

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200538
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bitalová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514200538.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Oľgou Bitalovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou Okresnému súdu vo Vranove nad Topľou dňa 27.09.2012 sa žalobca domáhal od žalovanej zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 719,16 eur.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX, dlžník K. M., nar. XX.X.XXXX) navrhol písomným podaním súdному exekútorovi vykonať exekúciu. Poverením č. 5713*009624 Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „exekučný súd“) poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Žalobca z obavy o právny a faktický osud pohľadávky spísal dňa 18.11.2010 a podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora, pričom legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu a rozhodne o zmene exekútora v zákonom stanovenej 30 - dňovej lehote odo dňa doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase, a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Žalobca ďalej v žalobe uvádza, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po dlhej dobe. Žalobcovi bolo uznesenie exekučného súdu o zmene exekútora zo dňa 13.12.2011 doručené po uplynutí zákonnej lehoty na rozhodnutie, pričom do tejto doby sa nachádzal v stave právnej neistoty.

Podľa názoru žalobcu postup exekučného súdu je nesprávny a v rozpore s ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, preto si uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil tak, že majetková škoda mu vznikla ako náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložil žalobca na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou

informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Celkom v období medzi podaním návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom vynaložil žalobca márne sumu 175,- eur.

Žalobca si zároveň uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru žalobcu dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu, pričom neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnej povinného. Taktiež boli nezákonným zásahom vyvolané u členov riadiacich orgánov spoločnosti žalobcu a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej Ústavným súdom SR, podľa ktorej ak ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje sankcia 663,88 eur, čo predstavuje alikvótnym pomerom sumu 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Pretože v predmetnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 390 dní, uplatňuje si žalobca ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 719,16 eur. Žalobca tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., žalovaná na jeho žiadosť pozitívne nereagovala.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 9C/234/2012-7 zo dňa 8.10.2012 spojil veci vedené pod sp. zn. 9C/234/2012, 9C/236/2012, 9C/282/2012, 9C/286/2012, 9C/287/2012, 9C/288/2012, 9C/289/2012, 9C/290/2012, 9C/291/2012, 9C/292/2012, 9C/293/2012, 9C/294/2012 na spoločné konanie s tým, že budú vedené pod sp. zn. 9C/234/2012.

Uznesením sp. zn. 5NcC/44/2012-12 zo dňa 18.10.2012 Krajský súd v Prešove vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou a vec prikázal tunajšiemu súdu.

Súd doručil účastníkom konania poučenie o ich procesných právach a povinnostiach a zároveň žalovanej doručil návrh žalobcu a vyzval ju, aby sa k nemu vyjadrila.

Žalovaná v písomnom vyjadrení so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmaťoché. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti teda prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je zrejmé, z akého titulu sa domáha náhrady škody, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prieťahov v konaní, žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku žalovaná uviedla, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené tri podmienky: existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a

príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávnemu úradnému postupu žalovaná uviedla, že exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekučného spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Žalovaná pripúšťa, že v niektorých prípadoch exekučný súd nemohol dodržať z objektívnych dôvodov zákonnú 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného exekútora. V prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Pretože žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa § 415 OZ, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku.

Pri existencii prieťahov v konaní žalovaná poukázala na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenie sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní a pod.

Ďalej žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa žalovanej, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považuje žalovaná za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne zmluvy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovanej nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, resp. skutočnosťami. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, ďalej zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti, či sa jedná o fyzickú alebo právnickú osobu.

Žalobu žiadal zamietnuť aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom exekučného súdu.

K nemajetkovej ujme uviedla, že žalobca nesprávne vychádzal z paušálnej sumy 663,88 za prieťahy v konaní s poukazom na viacero náleзов Ústavného súdu, keď poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, ale je potrebné výšku nemajetkovej ujmy posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z., najmä s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život, za ktorých k nemu došlo, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, či na to, že žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy ako spoločnosť - právnická osoba a v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal zánik podnikateľských a plánov, resp. nepreukázal ako situácia ovplyvnila jeho podnikateľské aktivity.

Uznesením č. k. 6C/357/2012-37 zo dňa 29.10.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6.11.2013 súd vylúčil na samostatné konanie všetky spojené veci pôvodne vedené Okresným súdom vo Vranove nad Topľou.

Súd v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keďže v danom prípade ide o drobný spor v zmysle § 200ea O.s.p.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, písomným vyjadrením žalovanej, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou 7Er/869/2006, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Žalobca sa domáhal od žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody sumu 175,- eur a sumu 165,96 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou nerozhodol v zákonom stanovenom čase o zmene súdneho exekútora (v exekučnej veci vedenej na OS Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Er/869/2006). Ako vyplýva zo spisu OS Vranov nad Topľou sp. zn. 7Er/869/2006, súdu bol doručený návrh na zmenu exekútora dňa 22.11.2009. Dňa 22.11.2010 bolo súdu doručený podnet na zastavenie exekúcie. Súd uznesením č.k. 7Er/869/2006-18 zo dňa 13.12.2011 exekučné konanie zastavil.

Žalobca zastúpený právnym zástupcom bol uznesením č.k. 6C/357/2012-18 zo dňa 27.3.2013, ktoré prevzal dňa 8.04.2013 poučený o jeho procesných právach a povinnostiach, okrem iného aj ust. § 120 ods.4 O.s.p. Napriek tomuto poučeniu bol súdom opakovane vyzvaný podaniami zo dňa 3.9.2013, ktoré prevzal dňa 5.9.2013, aby súdu doložil listinné dôkazy na ktoré odkazuje v žalobe, konkrétne aby oznámil súdu spisové značky jednotlivých exekučných konaní, doplnil dátumy doručenia jeho uvádzaných podaní na súd a predložili ich fotokópie, predložili súdu fotokópiu rozhodnutia súdu, od ktorého žalobca odvodzuje nezákonný úradný postup súdu, uviedol a preukázal, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch, preukázal výšku skutočnej škody, zaujal právne stanovisko k tvrdeniam uvádzaných vo vyjadrení žalovanej.

Právny zástupca na výzvy súdu nereagoval, listinné dôkazy nepredložil. Dňa 13.6.2014 pr. zástupca žalobcu súdu oznámil, že znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracovala na jeho zadanie Ekonomická univerzita v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti Pohotovosť s.r.o je založený na súde pod sp. zn. 1SprO/272/2014 .

Na základe uvedeného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení platnom a účinnom v čase podania jednotlivých žalôb), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný

postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.1.2013), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 9 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení platnom a účinnom v čase podania jednotlivých žalôb), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 8, ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.12.2006 doposiaľ), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 240 ods. 1 až 4 zákona č. 233/1995 Z.z. (prechodné ustanovenia účinné od 1. decembra 2006), konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa § 243 ods. 1 zákona 233/1995 Z.z., tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona.

Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná a nemožno jej vyhovieť.

Žalobca sa v predmetnom konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu OS Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 7Er/869/2006.

Pokiaľ ide o žalovanou namietané nedostatky žaloby, súd konštatuje, že žaloba v zmysle § 79 ods. 1 O. s p má všetky náležitosti návrhu na začatie konania, z petitu žaloby ja zrejmy uplatnený nárok žalobcu, i keď súd plne prisvedčuje argumentácii žalovanej, že žalobca by mal jasným spôsobom identifikovať súdne konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom súdnom konaní bol účastníkom konania.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.04.2009. Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané - v exekučnom konaní 7Er/869/2006 v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu bola doručený návrh na zmenu exekútora dňa 22.11.2010, teda až po dni 23.04.2009.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú žalovaná nereagovala pozitívne. Z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli doručené dňa 23.4.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.09.2012 t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatie žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže s poškodený domáhať nároku na súdu. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup OS Vranov nad Topľou v tom, že rozhodol o žiadosti o zmene exekútora oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 390 dní. Súd mal preukázať, že žalobca nepodal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prietahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prietahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch žalobcu je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutú majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitnosť veci a podobne. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď teda súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávne úradnému postupu. Je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že v tomto exekučnom konaní bola dĺžka konania ovplyvnená aj správaním súdneho exekútora, ktorý na výzvy súdu v danej lehote nereagoval.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný žalobca preukázať. Žalobca v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany

žalobcu nezistil a ten tieto ani nijako nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia žalobcu, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Žalobca súdu dňa 24.2.2014 doručil znalecký posudok č. 1/2014, ktorým bola vyčíslená majetková škoda žalobcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu. Súd by chcel v súvislosti s týmto znaleckým posudkom poukázať na posledný odsek na s. 4 tohto posudku, podľa ktorého pri vypracovaní znaleckého posudku sa vychádzalo zo skutočností, ktoré boli zistené z podkladov poskytnutých zadávateľom. Podklady boli kontrolované len po formálnej stránke. Vecná stránka obsiahnutá v ekonomických a účtovných výstupoch je garantovaná poskytovateľom informácií. Ako vyplýva z tohto posudku, znalecký ústav sa v tomto posudku zaoberal len výškou škody, avšak vôbec sa nezaoberal tou skutočnosťou, či žalobcovi táto škoda, majetková aj nemajetková, vznikla. Z tohto dôvodu súd na tento znalecký posudok pri svojom rozhodovaní neprihliadal.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov konania a zaslanie exekučného spisu. Nakoľko ani samotný exekútor nedodržal lehotu na vyjadrenie a zaslanie súdneho spisu, nebolo objektívne možné, aby súd zákonnú lehotu dodržal. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty preto na strane žalobcu nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou.

Žalobca teda v konaní nepreukázal nielen vznik majetkovej škody, ako ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, nepreukázal ani len to, že zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietahoch, nepreukázal taktiež ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadne žalobcovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmu, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho žalobu zamietol. Súd ďalej uvádza, že žalobca namieta nesprávny úradný postup, ktorý opiera o tvrdenie, že exekučný súd nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. V konkrétnom prípade súd nerozhodoval o návrhu na zmenu súdneho exekútora, keďže exekučné konanie zastavil. Tvrdenie, že zo strany exekučného súdu išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v nerozhodnutí o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, je teda v predmetnom konaní bezpredmetné.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého účastník ktorý má úspech vo veci má právo na náhradu trov konania, žalovaná si náhradu trov konania uplatnila avšak ich nevyčíslila z obsahu spisu nevyplýva aby jej nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.